

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали

XI Міжрегіональної науково-методичної
інтернет-конференції

6–7 грудня

Харків — 2018

Проміжний контроль як метод корекції та вдосконалення навчальної діяльності при вивченні медичної біології

Рассоха І. В., Пузік Н. Г.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Проміжний контроль знань студентів є важливим для моніторингу ефективності навчального процесу. Цей компонент набуває особливо значення при поглибленні у дисципліну, коли подальший прогрес базується на вже викладеному та засвоєному матеріалі. Застосовувані на сьогоднішній день форми контролю включають письмову (тестування, виконання самостійних робіт) й усну (фронтальне та індивідуальне опитування). Необхідно відзначити, що як показує практика, використання протягом заняття тільки однієї форми контролю не дозволяє провести повноцінну атестацію засвоєного матеріалу, оскільки в даному випадку не враховуються особистісно-характерологічні особливості студентів. Виходячи з цього, важливо не тільки поєднувати різні форми проміжного контролю, а й удосконалювати їх.

У вузівській педагогічній практиці в арсеналі засобів викладачі застосовують різні методи: семінари, бесіди, тренінги. Безумовно, для майбутніх лікарів комунікативні навички надзвичайно важливі, тому протягом заняття кожен студент повинен брати посильну участь в дискусії на тему практичного заняття. Діалог між викладачем і студентом сприяє створенню сприятливого психологічного клімату у групі. Необхідно стимулювати студентів висловлювати свої думки і задавати питання, з метою їх розкритості та підвищення впевненості у собі.

Письмовий контроль знань може проводитися як у формі тестів, так і у вигляді відкритих питань, а для оцінки практичних навичок можуть використовуватися завдання з молекулярної біології та медичної генетики. Тести мають такі переваги, як менші витрати часу на занятті та легкість перевірки, але також і недоліки, зокрема можливість студентів вгадувати відповіді або повідомляти їх третім особам. Відкриті питання краще дозволяють оцінити рівень знань і глибину розуміння матеріалу, проте, як правило, навіть для контролю одного аспекту в рамках теми студенту потрібно набагато більше часу, ніж для експрес-оцінки шляхом тестування. Отже, вдосконалення тестового контролю є необхідним для моніторингу успішності.

На наш погляд, одним з варіантів поліпшення якості тестового контролю може бути не фіксована кількість відповідей на питання (не один вірний варіант, а більше, від одного до п'яти; наприклад, всі варіанти можуть бути вірними), кількість неповторюваних варіантів, що дорівнює, або перевищує кількість студентів, а також доповнення

тестової картки одним-двома питаннями, відповівши на які студент демонструє більш глибоке розуміння теми. Це можуть бути питання, що описують механізми біологічних явищ в рамках досліджуваної теми, наприклад, опис одного з видів трансмембранного транспорту, типу поділу клітини або механізмів матричного синтезу та ін.

Таким чином, модифікація методів письмового контролю, доповненого усною активністю студента на занятті, дозволить провести якісну оцінку його знань, і мотивувати для поглибленого вивчення предмета.

Научно-ориентированный подход в практике преподавания медицинской биологии

Садовниченко Ю. А.¹, Мясоедов В. В.¹, Пастухова Н. Л.^{1,2}

¹Харьковский национальный медицинский университет, г. Харьков, Украина

²ГУ «Институт пищевой биотехнологии и геномики НАН Украины», г. Киев, Украина

Смена образовательной парадигмы и реформа медицинской отрасли в Украине, предусматривающая внедрение принципов доказательной медицины, требуют изменения подходов к обучению в высшем медицинском образовании. В данном контексте перспективным представляется научно-ориентированный подход, направленный на формирование у студентов исследовательских навыков под руководством преподавателя вначале с последующим саморазвитием, осваивая при этом и механизмы изучаемого процесса (Павлюк, 2017). Ключевым элементом данного подхода является подбор проблемных ситуаций и вопросов для «мозгового штурма», что делает студентов активными участниками образовательного процесса (Гринхальх, 2015; Павлюк, 2017).

Г.С. Кемеловой были детально проработаны цель, задачи, организация, форма проведения, а также иерархия освоения навыков научно-ориентированного подхода в соответствии с годами обучения в учреждении высшего медицинского образования (Кемелова и др., 2015). Однако, следует отметить, что предложенная последовательность является ориентировочной и не учитывает компетенций студентов, участвовавших во Всеукраинских и Международных ученических олимпиадах, турнирах или имеющих опыт выполнения научно-исследовательских работ Малой академии наук Украины.

Поскольку, несмотря на инновационность и перспективность, данный подход не нашел повсеместного внедрения в учебный процесс,